

sosialurin

telf. 1 47 20 1 18 20
box 76, 3800 Tórshavn
Útgevri: p/f sosialurin

Fyrirskots-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Blaðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Árni Joensen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Prís- og vinnings- steðgur

FRÍGGJADAGIN í farnu viku legði landsstýrið nýkur inntekulógaruppskot fyrri tingið. Talan er um at hækka innflutningsgjaldið á nökrum ávísnum vörubólum og at hækka serliga innflutningsgjaldið úr 13 uppí 20 pst.

HETTA VERÐUR mett at geva landskassanum eina meirinntøku uppá stívlaga 50 mió. kr. árliga. Í viðmerkingunum til uppskotini hevur landsstýrið hallið hjá landskassanum í figgjarárinum 1979/80 og 1980/81 sum grundgeving. Hallið fyrri hesi bæði árin er uppá stívlaga 41 mió. kr.

JAVNAÐARFLOKKURIN hevur gjørt vart við, at henda grundgevingin hjá landsstýrinum er skeiv og villeiðandi, við tað at landskassin øll árin framman undan hevur havt avlop, og at landskassin eigur umleið 100 mió. kr. úti í skatti. Eisini er væntandi at landskassin í hesum figgjarárinum fer at hava eitt avlop uppá slakar 50 mió. kr.

VAR TALAN VERULIGA um at rinda hallið hjá landskassanum fyrri hesi bæði figgjarárin, hevði tað verið meira náttúrligt, at landsstýrið kom við inntekulógaruppskotum, ið vóru tíðaravmarkað. Men so er ikki. Talan er um varandi inntekulógir og tí má haldast, at talan heldur er um at bæta um gjaldføri hjá landskassanum og um at útvega tí almenna inntøkur í komandi árum.

TALAN ER SUM NEVNT um at taka allar hesar 50 mió. kr. inn við óbeinleis skatti. Hesar inntekulógir venda sostatt tann tunga endan niður eftir. Tær raka tær lægru inntøkurnar, tær barnaríku familjurnar, fólk, avlami- og einkjupensjonistar. Hevur tað almenna tørv á meira peningi, kann hesin fáast til vega á annan hátt, eitt nú við eyka-skatti á háinntøkum, við hægri partafelags-skatti, við kapitalvinnings-skatti o.s.fr.

MEN SLÍKAR LOYSNIR vil samgongan ikki tosa um. Um tað er neyðugt at tryggja tí almenna inntøkur, hevur javnaðarflokkurin boðið sær til, at finna hesar inntøkur við loysnum, sum teimum, ið nevndar eru framman fyrri og sum ikki raka tey veiku í samfelagnum, men sum verða bornar av teimum, ið veruliga hava orku til tess.

JAVNAÐARFLOKKURIN hevur longu gjørt sær greitt, at tann meirluti, sum stendur aftan fyrri landsstýrið, helst fer at samtykkja inntekulógaruppskot landsstýrisins við ongum ella bert smærri broytingum. Flokkurin hevur tí í álitinum frá figgjarnevndini sett fram uppskot til lögtingslóg um prís- og vinningsuppskot sít um prís og vinningssteðg.

HETTA UPPSKOT javnaðarflokksins hevur skapt slíkan ruðuleika í samgonguni, at landsstýrið í skrivandi løtu er við at tilevna sít eigna uppskot um vinningssteðg og verður hetta helst samtykt. Og tað verður so eitt úrslit av andstöðupolitikki javnaðarflokksins.

Skammið tygon, tvørámenn!!

Eftir at hava lisið bløðini leygard. 29/8—81, kann eg ikki annað enn takað pennin í hondina og geva eftir fyrri minum hugsanum.

Blaðskrivningin snúði seg um nógv umrødda el-verkið í Suðuroynni.

Nú hava nógvir góðir »menn» eftir hondini havt orðið, fremstir teir »Mætu Javnaðarhøvdingarnir» á Tvøroyri. Tað er ikki eiti á sum teir skriva og stríðast, teir gera alt teir kunna fyrri at »kradda» umrødda el-verkið til sín sum alt annað!!

Men, umsiðir kom ein, sum torir at siga sum er. Eg fari at stilla meg við Ova'sa lið og takað fullt undir við honum og takka honum fyrri sít dirvi. Gott at ogur eiga ein skilamann, ið torir at siga hasum »høvdingunum» nökur hart til trongd orð. Ein skal ikki lata alt um seg fara, sjálvt um man er vágbingur!

Nú eru tvørámenn við at fara ov langt. Sum Ove sigur, teir hava tikkið alt frá ogon nú, alt, uttan tað

sum høvdingin ú Lopra hevur kradda inn undir seg. Tað er sanniliga ikki stuttligt at ver vágbingur — ella »lús imillum tvær negl». Men biði bara, stóru menn. Nú hava ogur fingið mannin, sum tygor ikki eiga, og sum ikki er »kopieraður». Við honum skulu ogur nokk klára at fáa aftur tað, sum tygor hava »kradda og stolið» gjøgnum tíðirnar. Leggið bara til merkis tað væla verk hann hevur gjørt við »Johannu». Tygor eigo so onga slupp!!

Tað átti at taka tygon fast, tá hann leygardagin kunngjórði fyrri øllum Føroya—fólkið, alt tykkara »tjóva—góðs» — men, hatta er als ikki alt. Hvussu er ikki við jarðamóðirini Ogor eiga onga, o jarðamóðirini? Ogor eiga onga, og man nakar ivi vera um, hvussu »høvdingarnir» fra at arbeida, tá næsta verður sett, — fyrri sunnaru heit? Neyvan! Tygor skulu nokk trýsta onkra úr »Høvuðsstaðnum» suður í stásiligu hølini, sum tygor ikki eiga

eitt reytt oyra í.

Hvussu gjørdur tygor ikki við fótaræktina, tá hon skuldi setast? Sjálvandi hevði oyggjin ikki eina slíka fyrri neyðini, fyrr enn ein av tygra egnu kom av skúla.

Nú noyðast ogur at liggja og koyra norður til tygon, líka mikið hvat í verðini so bagir. Líka frá tí barnið verður føtt (sjálvandi á Tvøroyri tí sjúkrahúsið gramsaðu tygor jú tað tíð tað var) og til ein skal á Ellisheimið, — til og við — er man sum vágbingur »avhengigur» av tygon, ja, Gud hjálpi mær, um tað so er »spjellið» man skal í (sum fyrri tíðina ikki er so sjáldsamt hjá ogon) so hava tygor eisini tað. Skal man hava koyrikort, ja so skal »heili bandin» + lærarin á Tvøroyri, tí hélið hava tygor eisini »dragsað» norður.

Nær halda tygor uppat? Tygor eru so smálígr yvir fyrri tí minna manninum, at tað er av góðum grundum, at man mangan vildi verið alt annað enn vágbingur. Omaná alt, so fóru

tygor so seint sum síðsta sunnudag, við frium vilja — tað var upplagt - og stjólur — stjólur — føroyameistararheitið í fótbóliti frá ogon, og tað bara tveir tímar eftir at tygor — við sýslumanninum á odda, sum tygor eisini hava stolið — noktaðu ogon at drepa grind, bara fyrri at ogur ikki skulu fáa líka nógv sum hvalbingar, tí tað vóru jú, tá rætt skal veða rætt, tygor — sum komu fram á hana. Men hvi verða so stórlígr yvir fyrri teimum og tað »stikk-mótsatta» fyrri ogon???

SKAMMIÐ TYGON!!!
Tygor kundu saktans hugsa eitt sindur meira um ogon, tá tað er okkurt gott tygor hava fyrri. Men tað man fara at verða, nú tá tygor siggja og hoyra Ova, mannin sum skal bjarga ogon undan hond figgindans. Hann »torir har aðrir tígá».

Takk skalt tú hava Ove. Ogor eru stoltir av ter.

ikki-tvørámennur

Einki regluligt ferðasamband til Funnings og Gjáar

Regluligt ferðasamband millum bygdirnar í Føroyum er tibetur nógv batnað seinastu árin. Sjálvt tær allarminstu bygdirnar í Føroyum hava nú regluligt flúgvissamband til stór plássini fleiri ferðir um vikuna, og skal tað vera teimum væl unt.

Men á norðurendanum í Eysturoynni liggja tvær bygdir, ið einki regluligt samband hava við umheimin, og eru so statt hesar bygdir gloymdar ella sleptar uppá fjall. Onnur bygdirn er Funnings, ið nógvir meina er elsta bygdirn í Føroyum,

hvar sjálvur Grímur Kampan hevur búð um ár 800. Hin bygdirn er Gjógv, ið bæði av fremmanda fólki og føroyingum, verður roknað at vera ein hin natúrvakra stað bygd í Føroyum.

At hesar báðar fjar-skotnu bygdirnar einki regluligt ferðasamband hava(hvorki við skipi, bili ella helikoptara) er ein feilur ið má rættast sum skjótast av teimum ið avvarða — Strandfaraskip landsins og Olaf Olsen, ferðslumálaráðharrar okkara.

Gott í tykkum gerið

okkurt í hesum máli. Møguleikarnir eru fleiri: t.d.

1. Lata onkran busseigara her norðuri fáa nakrar túsend krónur í stuðuli fyrri at hava regluligt samband morgun og kvøld við Funning og Gjógv.

2. Ella lata »bygdaleiðir» koyra beinleiðis úr Havnini, bæði morgun og kvøld norður í Eysturoynna, líka til Gjáar.

3. Ella lata »Tyrilu» koma uppi leikin.

Funningsmenn og Gjáar-

menn gjalda sín skatt minst líka væl sum aðrir, og tí mugu teir eisini fáa sín part av lagðukuni, sjálvt um hallið hjá Strandferðsluni skuldi vaksið við nökrum túsendum.

Góðu tit ið her ráða: Jóhann Restorff Jacobsen, Strandferðslustjóri, og Olaf Olsen, ferðslumálaráðharrar, vælsignaðir, loysið hetta smámál og gerið tað beinan vegin.

Vinarliga

Gjáarmaður

Framhald av síðu 3

til at rinda hallið hjá landskassanum fyrri figgjarárin 1979/80 og 1980/81. Samlaða hallið hjá landskassanum fyrri hesi bæði árin er umleið 41,1 mió. kr.

Inntekulógaruppskotini eru mett at geva landskassanum 50,6 mió. kr. um árið. Talan er um varandi inntekulógir, ið sostatt fara at geva landskassanum eina meirinntøku framyvir uppá umleið 50 mió. kr. árliga. Var talan veruliga um at figgja hallið hjá landskassanum uppá umleið 41,1 mió. kr. í áður nevndu tveimum figgjarárum, vildi tað verið meira náttúrligt at gjørt hetta við tíðaravmarkaðum inntekulógum, ið vóru meira sosialt avvegaðar, sum t.d. við eykaskatti á háin-

tøkum og við eykaskatti á bankarnar og onnur partafeløg.

Hallið bert umbering

Sum tað eisini varð undirstríkað av samgongumonnun á tingi undir umrøðuni av hesum máli, og sum longu nevnt her, eru grundgevingarnar hjá landsstýrinum fyrri hesum inntekulógaruppskotum beinleiðis rangar og villeiðandi. Við hesum inntekulógaruppskotum er talan heldur um at bæta um gjaldføri hjá landskassanum og at bæta um inntøkmøguleikarnar hjá tí almenna í komandi árum, meðan hallið hjá landskassanum bert verður nýtt sum umbering.

Javnaðarflokkurin kann ikki taka undir við:

1. At framdar verða varandi inntekulógir við tí grundgeving at figgja tvær eykafiggjarlógir.
2. At varandi inntekulógir verða framdar fyrri at loysa fyrribils likviditets-trupulleikar hjá landskassanum.
3. At lagt verður upp fyrri, sum tað eitur í viðmerkingunum hjá landsstýrinum, uttan at fáa kunleika til, hvat hesin peningur ætlandi skal nýttast til.
4. At tað almenna útvegar sær inntøkur við inntekulógum, ið venda tann tunga endan niður eftir, sum fyriliggjandi inntekulógaruppskot landsstýrisins gera.

Ynskir virknan vinnu-

livspolitik

Javnaðarflokkurin tekur undir við einum virknum vinnulivspolitikki, at tað almenna tekur lut í vinnulivinum, vist verður tí lögtingsmál um stunding til svartkjafaveiðu, og tekur undir við, at tað almenna t.d. stuðlar svartkjafafiskiskapi við tí fyrri eyga at framleiða hendan fisk til matna, og er javnaðarflokkurin eisini fús til at figgja henda politikki við at útvega tí almenna inntøkur, sum ikki raka láginntøkurnar, tær barnaríku familjurnar og pensjonistarnar, men verða bornar av teimum herðum í samfelagnum, ið veruliga hava figgjarliga orku til tess.

Framhald á síðu 14